

INTERVIEW

Ben Veenbrink, opdrachtgever namens FC Twente

“Uitbreiding stadion FC Twente uniek project”

Het uitbreiden van een bestaand stadion is iets heel anders dan het bouwen van een compleet nieuw stadion. Dat weet ook Ben Veenbrink van Stadium Consultancy, die vanaf het begin betrokken is bij de uitbreiding van het stadion. Namens FC Twente stuurt hij de aannemer en de architect aan voor de uitbouw. Ook werkt hij nauw samen met de Raad van Commissarissen van FC Twente.

Veenbrink is officieel vanaf oktober 2006 bij het project betrokken met als doel het proces voorspoediger te laten verlopen. “De eerste stap was een bouwkundig en financieel exploitatieconcept te bedenken. Een belangrijk criterium was dat FC Twente zich niet wilde beperken. Ook was er in verband met het verkrijgen van de vergunning een voorwaarde niet meer dan 25.000 zitplaatsen te realiseren. Dat zou kunnen door een ring rondom het hele stadion te maken, maar dan zou je over tien jaar weer met een capaciteitsprobleem kunnen zitten. Daarom is nu voor een L-vorm gekozen. Vervolgens zou die afgemaakt kunnen worden naar een U-vorm voor ongeveer dertigdui-

zend toeschouwers. In de toekomst, en met oog op een eventueel WK 2018, kan dan eventueel nog de huidige hoofdtribune worden uitgebreid.”

Ideaal

“In een nieuw stadion ga je uit van de ideale situatie. Er zijn soms wel wat beperkingen. Bij de uitbreiding van het stadion van FC Twente is dat anders. Je moet iets creëren en werken met de beperkingen uit het verleden. Dat is lastig en maakt dit tot een uniek project“, schetst Veenbrink de complexe uitgangspositie van de uitbreiding in Enschede. “Het betekent dat je niet alle keuzemogelijkheden voor handen hebt. Toch zijn we er met zijn allen wel in geslaagd een prachtig ver-

groot stadion te ontwerpen. Het is een enorme stap vooruit, voor iedere doelgroep in het stadion. Het verplaatsen van het hoofdgebouw is daarbij een belangrijke factor geweest.”

FC Twente heeft ervoor gekozen de hoofdtribune te

verplaatsen naar de overkant. “Het huidige hoofdgebouw uitbreiden, was de duurste variant. Technisch kan het wel, maar het is complex en financieel niet haalbaar. Ook voldoe je dan niet aan de richtlijnen van de UEFA, die eist namelijk dat de hoofdingang aan de westzijde is in verband met opstelling van tv-camera's. In onze ogen is de gekozen uitbreiding de enige mogelijkheid om alle wensen en eisen van de diverse groepen te realiseren. De puzzelstukjes passen op deze manier goed in elkaar.”

“We zijn binnen een jaar gaan bouwen, dat is ongekend. Normaal is dat ongeveer het dubbele”, benadrukt Veenbrink de korte tijd waarin de bouw gerealiseerd wordt. “Iedereen heeft op zijn tenen moeten lopen om deze planning te halen. We hebben veel gunsten moeten vragen om dit mogelijk te maken, zoals versnelde procedures, het omleggen van een hogedruk gasleiding en diverse nuts-tracés. Alles verloopt gelukkig volgens de planning. Vanaf eind april heeft het weer geen invloed meer, dan hebben we het skelet staan”, aldus Veenbrink.

Dak eraf

“Vanaf februari wordt de uitbreiding goed zichtbaar.

In januari zijn we nog bezig met de fundering, van februari tot april plaatsen we onder meer de betonelementen en daarna gaat het voor het oog snel. Eind april gaat het oude dak eraf en komt het nieuwe erop. Vervolgens plaatsen we alle installaties en begint de afbouw. In de zomer gaan we door. Bij aanvang van het nieuwe seizoen is alles voetbalgereed. Dat houdt in dat het stadion gebruikt kan worden voor de wedstrijden. De definitieve oplevering zal later zijn.”

De capaciteit van Nederlandse stadions is veelal niet te vergelijken met die in de landen om ons heen. Ook Veenbrink weet dat het nog kan groeien in Nederland. “Er is nog genoeg mogelijk. In Europa lopen we voorop wat betreft veiligheid, vipplaatsen en businessclubs. In vergelijking met Italië lopen we zelfs jaren voor. Het kan voor een club een heel belangrijke stap zijn om het stadion uit te breiden en te groeien op sportief en financieel vlak. Wat ons betreft zijn we bij FC Twente nog niet klaar als deze eerste fase is afgerond. Om verder te bouwen, is echter wel een nieuwe MER benodigd (milieueffect rapportage), dat duurt minimaal een jaar. Ik hoop dus ook nog lang bij de club betrokken te zijn.”

Aldo van der Laan: “Bouwen om het Arke Stadion heen”

Aldo van der Laan is vanuit de Raad van Commissarissen de man die speciaal tot taak heeft om het bouwproces te begeleiden. “Het gaat dan niet om de dagelijkse gang van zaken, maar om de hoofdlijnen van het proces. Daarvoor hebben we een maal per week een bespreking en als dat nodig is, hebben de betrokken partijen vaker contact met elkaar.”

De voorbereidingen zijn achter de rug, zegt Van der Laan. “Daarin ging het over het ontwerp, de invulling, de businessaspecten, de draai naar een nieuw hoofdgebouw en dat soort zaken. We zijn nu in het stadium aangekomen dat het vooral gaat over de uitvoering en de vorderingen. In feite bouwen we een nieuw sta-

dion om het Arke Stadion heen, waarin het bestaande stadion wordt geïntegreerd. Voor mij is dat iets geheel nieuws, iets heel specifiek. Ik heb wel ervaring opgedaan met de nieuwbouw van mijn eigen onderneming. In wezen is er geen verschil tussen het bouwproces van een huis, een fabriek of van een stadion. Maar bij een stadion komt meer kijken. Je hebt te maken met ingewikkelde vergunningen, de financiering is ook een heel verhaal. En dan heb je het heel bijzondere punt van de wedstrijden. In het bouwproces van een nieuw stadion, kom je in een fase waarin het even niet voor wedstrijden gebruikt kan worden. Dat kan alleen in de zomervakantie. Die planning moet dus heel precies kloppen. Dat is ook de reden waarom met

allerlei voorbereidingen al begonnen was, terwijl de diverse procedures nog liepen. Belangrijk is dat we de bouwvergunning binnen hebben. Dat betekent dat we mogen bouwen. Ik heb er alle vertrouwen in dat we de andere (nog lopende) procedures ook tot een goede oplossing zullen weten te brengen.” Zo nauw betrokken zijn bij de bouw van een blikvanger als het nieuwe stadion, geeft Van der Laan wel een bijzonder gevoel. Het doet hem vooral wel wat dat het nu toch allemaal voorlekaar gaat komen. “In het begin dachten velen, onder wie ook ik, dat het ons nooit zou lukken om dit te realiseren, zoveel problemen als er lagen. Nu we er aan begonnen zijn, heb ik er het volste vertrouwen in, dat het allemaal goed gaat komen.”